

**VALSTYBINĖ MOKESČIŲ INSPEKCIJA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS**

2016-08-19 Nr. (32.42-31-1E) RM-22772

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS PELNO MOKESČIO ĮSTATYMO 40¹ STRAIPSNIO KOMENTARO
(APIBENDRINTO PAAIŠKINIMO) PAKEITIMO**

Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 25 straipsnio 1 dalies 2 punktu, Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos finansų ministro 1997 m. liepos 29 d. įsakymu Nr. 110, siekdama suvienodinti Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo (toliau - PMĮ) taikymo tvarką, parengė PMĮ 40¹ straipsnio komentaro (apibendrinto paaiškinimo) pakeitimus, kurių nuostatos suderintos su Lietuvos Respublikos finansų ministerija (2016-08-08 raštas Nr. (14.16-01)-5K-1609147-6K-1605783).

PRIDEDAMA. PMĮ 40¹ straipsnio komentaro (apibendrinto paaiškinimo) pakeitimų lyginamasis variantas, 4 lapai.

Teisės departamento direktoriaus
pavadootoja

Alina Gaudutytė

**VALSTYBINĖ
MOKESČIŲ
INSPEKCIJA**

Biudžetinė įstaiga,
Vasario 16-osios g. 14,
LT-01514 Vilnius

Tel. (8 5) 2668 200,
Faks. (8 5) 212 56 04,
El. p. vmi@vmi.lt,
www.vmi.lt

Duomenys kaupiami ir saugomi
Juridinių asmenų registre, Kodas
188659752

Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo 40¹ straipsnio apibendrinto paaiškinimo (komentarų) pakeitimo (papildymo) projektas

1. Lietuvos vieneto, kuris nėra laisvosios ekonominės zonos įmonė, fiziniams asmenims paskirstomas 2009 metų ir vėlesnių metų pelnas (ar jo dalis), proporcingai tenkantis dėl šio Įstatymo 12 straipsnio 5, 15, 16 punktuose, 46¹ straipsnyje nustatytą lengvatų neapmokestintam ir (arba) taikant 0 procentų tarifą apmokestintam apmokestinamajam pelnui, apmokestinamas taikant 15 procentų mokesčio tarifą.

Pastaba. 1 dalies nuostatos taikomos paskirstant 2010 metų ir vėlesnių metų pelną (ar jo dalis). (Pagal 2010 m. lapkričio 23 d. įstatymo Nr. XI-1156 redakciją, Žin., 2010, Nr. 145-7413) galioja paskirstant 2010 metų ir vėlesnių metų pelną (ar jo dalis)).

Komentaras

1. Pagal PMĮ 40¹ str. 1 dalies nuostatas, laisvosioms ekonominėms zonoms nepriklausančių Lietuvos vienetų fiziniams asmenims paskirstomos 2009-ųjų ir vėlesnių metų **paskirstyto** pelno sumos ~~dividendai (toliau dividendai)~~, proporcingai tenkančios tų vienetų neapmokestintam apmokestinamajam pelnui, yra pelno mokesčio objektas ir apmokestinamosi taikant 15 proc. pelno mokesčio tarifą. Ši nuostata taikoma tais atvejais, jeigu **paskirstyto pelno sumas** ~~dividendus~~ išmokančių laisvosioms ekonominėms zonoms nepriklausančių Lietuvos vienetų apmokestinamasis pelnas dėl PMĮ 12 str. 5, 15, 16 punktuose, 46¹ straipsnyje nustatytą lengvatų ir (arba) dėl 0 proc. tarifo apmokestinamajam pelnui taikymo nėra apmokestinamas.

PMĮ 40¹ str. 1 dalies nuostatos taikomos uždarosioms akcinėms bendrovėms, akcinėms bendrovėms, kooperatinėms bendrovėms, mažosioms bendrijoms, individualioms įmonėms, komandinėms ūkinėms bendrijoms ir tikrosioms ūkinėms bendrijoms – šis straipsnis taikomas visiems vienetams, kurie nėra laisvosios ekonominės zonos įmonės.

Šios dalies nuostatų taikymo išimtis nustatyta dividendus fiziniams asmenims išmokančioms kooperatinėms bendrovėms (kooperatyvams), kurių apmokestinamasis pelnas (ar jo dalis) pagal PMĮ 5 str. 6 dalies nuostatas apmokestinamas taikant 0 proc. pelno mokesčio tarifą.

2. Apskaičiuojant neapmokestintam pelnui proporcingai tenkančią **paskirstyto pelno** ~~dividendų~~ sumą, atsižvelgiama į tai, kokia apmokestinamojo pelno dalis neapmokestinama dėl vienetui taikomų minėtų lengvatų tų mokesčių metų, kurių finansinis pelnas paskirstytas **fiziniams asmenims** ~~dividendams~~ išmokėti.

3. Kaip minėta, komentuojamos dalies nuostatos taikomos apmokestinant fiziniams asmenims išmokamus **paskirstyto pelno sumas** ~~dividendus~~, kuriose buvo paskirstytos iš Lietuvos vieneto 2009-aisiais ir vėlesniais metais uždirbto grynojo pelno. Lietuvos vienetų veiklą reglamentuojančiuose įstatymuose nenustatyta nurodyti, kokių finansinių metų paskirstytinas pelnas turi būti paskirstomas ~~dividendams~~, todėl pelno mokesčio apskaičiavimo tikslais Lietuvos vienetas, paskirstydamas paskirstyti skirtą pelną, pats sprendžia, kurių finansinių metų pelnas turi būti paskirstytas fizinių asmenų ~~dividendams~~ **sumoms** išmokėti.

1 pavyzdžiai

1. Fizinių asmenų bendrovės akcininkų susirinkimas, 2016~~0~~ metais paskirstydamas 2015~~09~~-ųjų finansinių metų paskirstytąjį pelną, savo akcininkams paskyrė 100 000 **eurų** ~~€~~ dividendų.

Bendrovės 2015~~09~~-ųjų mokesčių metų apmokestinamasis pelnas sudarė 150 000 **eurų** ~~€~~. Tačiau bendrovė prisitaikė PMĮ 46¹ punkte nustatytą lengvatą ir apmokestinamąjį pelną sumažino 50 proc.

Kadangi bendrovės 201509-ųjų mokesčių metų 50 proc. apmokestinamojo pelno dalis pelno mokesčiu buvo neapmokestinama, todėl ji 201610 metais savo akcininkams išmokėdama paskirtus 100 000 eurų Lt dividendų, nuo 50 000 eurų Lt (100 000*50 proc.) išmokamų dividendų sumos turi apskaičiuoti ir sumokėti į biudžetą 15 proc. dydžio (7 500 eurų Lt) pelno mokestį. Šiame pavyzdyje nurodytu atveju bendrovė buvo nusprendusi, kad dividendai buvo paskirti iš 201509 metų paskirstytojo pelno.

2 pavyzdys

2. Pasibaigus 201509 finansiniams metams, 201610 m. balandžio mėn. akcininkų susirinkimas patvirtino tų metų finansinių ataskaitų rinkinį ir paskirstė 500 000 eurų Lt paskirstytinojo pelno, iš kurio dividendams buvo paskirta 200 000 eurų Lt (iš jų fiziniams asmenims paskirti dividendai sudarė – 120 000 eurų Lt arba 60 proc.). 201509 metais bendrovė uždirbo 97 000 eurų Lt grynojo pelno. Bendrovė nusprendė, kad 180 000 eurų Lt dividendų buvo paskirti iš 201408 metų paskirstytojo pelno (bendrovė, apskaičiuodama 2014 mokesčių metų apmokestinamąjį pelną, netaikė jokių lengvatų), o likusi 20 000 eurų Lt suma – iš 201509 metais uždirbto grynojo pelno (bendrovė, apskaičiuodama 2015 mokesčių metų apmokestinamąjį pelną, pritaikė PMĮ 46¹ punkte nustatytą lengvatą ir apmokestinamąjį pelną sumažino 50 proc.). Fiziniams asmenims tenkanti dividendų suma, paskirta iš 201509 metų pelno finansinio grynojo pelno sudaro 12 000 eurų Lt (20 000 eurų Lt*60/100).

Bendrovės 201509-ųjų mokesčių metų apmokestinamasis pelnas sudarė 100 000 eurų Lt. Tačiau Bendrovė taikė PMĮ 46¹ punkte nustatytą lengvatą ir apmokestinamąjį pelną sumažino 50 000 eurų Lt. Dėl šios lengvatos taikymo bendrovės faktiškai neapmokestinama pelno dalis sudarė 50 proc. (50 000/100 000*100).

Bendrovė 201610 metais savo akcininkams - fiziniams asmenims išmokėjo 120 000 eurų Lt dividendų. Kadangi bendrovės 201509-ųjų mokesčių metų 50 proc. dydžio apmokestinamojo pelno dalis pelno mokesčiu neapmokestinama, todėl nuo 6 000 eurų Lt (12 000*50 proc.) fiziniams asmenims išmokėtos dividendų sumos bendrovė turi apskaičiuoti ir sumokėti į biudžetą 15 proc. dydžio (900 eurų Lt) pelno mokestį.

3. Mažosios bendrijos (MB) 2015-ųjų mokesčių metų apmokestinamasis pelnas sudarė 80 000 eurų, tačiau MB pritaikė PMĮ 46¹ punkte nustatytą lengvatą ir apmokestinamąjį pelną sumažino 50 proc. MB pagal finansinių ataskaitų rinkinį už 2015 metus paskirstytinasis pelnas sudarė 26 000 eurų.

Kadangi MB 2015-ųjų mokesčių metų 50 proc. apmokestinamojo pelno dalis pelno mokesčiu buvo neapmokestinama, todėl MB 2016 metais savo MB nariui fiziniam asmeniui išmokėdama paskirstytinąjį pelną sumoje 26 000 eurų, nuo 13 000 eurų (26 000*50 proc.) išmokamos paskirstytojo pelno sumos turi apskaičiuoti ir sumokėti į biudžetą 15 proc. dydžio (1 950 eurų) pelno mokestį.

3 pavyzdys

Pasibaigus 2009-iesiems finansiniams metams, kooperatinė bendrovė per 2009 metus uždirbto grynojo pelno dalį paskirstė pajininkų dividendams ir apyvartai proporcingoms išmokoms išmokėti. Ši kooperatinė bendrovė, taikydama PMĮ 5 str. 6 dalies nuostatas, 2009-ųjų mokesčių metų 200 000 Lt apmokestinamojo pelno sumą apmokestino taip: 120 000 Lt – taikydama 0 proc. pelno mokesčio tarifą, o likusią dalį – 5 proc. tarifą.

Neatsižvelgiant į tai, kad kooperatinė bendrovė dalies apmokestinamojo pelno neapmokestino (taikė 0 proc. mokesčio tarifą), pagal PMĮ 40¹ str. 1 dalyje nustatytą išimtį, ji nuo pajininkams – fiziniams asmenims paskirtų išmokėti dividendų ir apyvartai proporcingų išmokų sumų neturi skaičiuoti ir mokėti pelno mokesčio.

4. PMĮ 40¹ str. 1 dalies nuostatos analogiškai taikomos, kai dividendai išmokami už trumpesnę negu finansiniai metai laikotarpį.

5. 3. Komentuojamos PMĮ 40¹ str. 1 dalies nuostatos taip pat taikomos, kai dėl vieneto įstatinio kapitalo sumažinimo jo dalyviams - fiziniams asmenims išmokamos bendrovės lėšos,

pagal PMĮ 32 str. 5 dalį apmokestinamos kaip dividendai. Fiziniais asmenims išmokama neapmokestintam pelnui tenkanti tokių dividendų suma pelno mokesčiu apmokestinama analogiškai, kaip ir apmokestinant įprastus dividendus. Apskaičiuojant neapmokestintam pelnui proporcingai tenkančią tokių dividendų sumą, atsižvelgiama į tai, kokia pelno dalis mokestinių metų, kuriais uždirbtas finansinis pelnas buvo panaudotas įstatiniam kapitalui padidinti, nebuvo apmokestinta dėl vienetui taikomų PMĮ 12 str. 5, 15, 16 punktuose, 46¹ straipsnyje nustatytų lengvatų ir (arba) 0 proc. tarifo apmokestinamajam pelnui.

6. 4- Lietuvos vienetas apskaitą turi tvarkyti taip, kad ji teiktų pakankamą informaciją pelno mokesčiui apskaičiuoti. Mokesčių administratoriui pareikalavus, jis turi pateikti informaciją, pagal kurią galima nustatyti, iš kurių finansinių metų pelno buvo paskirstytos mokestiniu laikotarpiu fiziniais asmenims išmokamos **pelno sumos, tenkančios neapmokestintam pelnui** dividendai ir dividendų tenkančių neapmokestintam pelnui, sumos. Lietuvos vienetas pats pasirenka, kur ir koku būdu jis kaupys duomenis, reikalingus šios dalies nuostatomis taikyti.

(papildyta pagal VMI prie FM 2010-02-19 raštą Nr.(18.10-31-1) R-1579).

7. Fiziniais asmenims iš neapmokestinto pelno išmokėtos paskirstyto pelno sumos ir nuo jų apskaičiuotas pelno mokestis įrašomi pateikiamoje mokesčių administratoriui Dividendų pelno mokesčio deklaracijos FR0640 formoje, kurios užpildymo taisyklės patvirtintos 2004 m. gegužės 20 d. įsakymu Nr. VA-101 „Dėl Dividendų pelno mokesčio deklaracijos FR0640 formos ir jos užpildymo taisyklių patvirtinimo“.

2. Lietuvos vienetas nuo šio straipsnio 1 dalyje nurodyto paskirstomo pelno apskaičiuotą pelno mokestį į biudžetą sumoka ne vėliau kaip iki kito mėnesio, einančio po mėnesio, kurį toks paskirstytas pelnas buvo išmokėtas fiziniais asmenims, dešimtos dienos.

(Pagal 2008 m. gruodžio 18 d. įstatymo Nr. XI-73 (Žin., 2008, Nr. 149-6000) redakciją, **galioja** nuo 2009 m. sausio 1 d. **iki 2016 m. gruodžio mėn. 31 d.**)

Komentaras

Lietuvos vienetas nuo fiziniais asmenims PMĮ 40¹ str. 1 dalyje nurodytos paskirstyto pelno sumos apskaičiuotą pelno mokestį į biudžetą privalo sumokėti ne vėliau kaip iki dešimtos dienos kito mėnesio, einančio po mėnesio, kurį tokia paskirstytojo pelno suma buvo išmokėta. Pavyzdžiui, jei **uždaroji** akcinė bendrovė, skirstydama 2015~~09~~ metų pelną, savo akcininkams, Lietuvos gyventojams, paskyrė 100 000 **eurų** € dividendų ir jų dalį - 50 000 **eurų** € išmokėjo 2016~~10~~ m. gegužės mėnesį, tai, taikydama 15 proc. pelno mokesčio tarifą, nuo šios sumos apskaičiuotą 7 500 **eurų** € pelno mokesčio sumą ji turi sumokėti į biudžetą iki 2016~~10~~ m. birželio 10 dienos.

(papildyta pagal VMI prie FM 2010-02-19 raštą Nr.(18.10-31-1) R-1719).

2. Lietuvos vienetas nuo šio straipsnio 1 dalyje nurodyto paskirstomo pelno apskaičiuotą pelno mokestį į biudžetą sumoka ne vėliau kaip iki kito mėnesio, einančio po mėnesio, kurį toks paskirstytas pelnas buvo išmokėtas fiziniais asmenims, penkioliktos dienos.

(Pagal 2016 m. kovo 22 d. įstatymo Nr. XII-2262 redakciją, **įsigalioja** nuo 2017 m. sausio 1 d.)

Komentaras

1. Lietuvos vieneto nuo fiziniais asmenims PMĮ 40¹ str. 1 dalyje nurodytos paskirstyto pelno sumos apskaičiuotas pelno mokestis į biudžetą nuo 2017 m. sausio 1 d. privalo būti sumokėtas ne vėliau kaip iki penkioliktos dienos kito mėnesio, einančio po mėnesio, kurį tokia paskirstytojo pelno suma buvo išmokėta. Pavyzdžiui, jei uždaroji akcinė bendrovė, savo akcininkams, Lietuvos gyventojams, paskirtus dividendus išmokėjo 2017

metų balandžio mėnesį, tai, taikydama 15 proc. pelno mokesčio tarifą, nuo šios sumos apskaičiuotą pelno mokesčio sumą ji turi sumokėti į biudžetą iki 2017 metų gegužės mėnesio 15 dienos. Tuo atveju, kai paskirstytinasis pelnas yra išmokamas 2016 m. gruodžio mėnesį, tai, apskaičiuota pelno mokesčio suma į biudžetą sumokama iki 2017 m. sausio 15 dienos.

